

DE KUSTBAROMETER

Ann-Katrien Lescauwae

Door "indicatoren" of graadmeters in beeld te brengen, proberen wij te achterhalen of het kust- en het Nederlands-Vlaamse Schelde-beleid voldoende aandacht schenken aan mens, natuur en economische ontwikkeling.

DE VRAAG:

Hoe groot is de Belgische recreatieve zeevisserijsector?

DE INDICATOR:

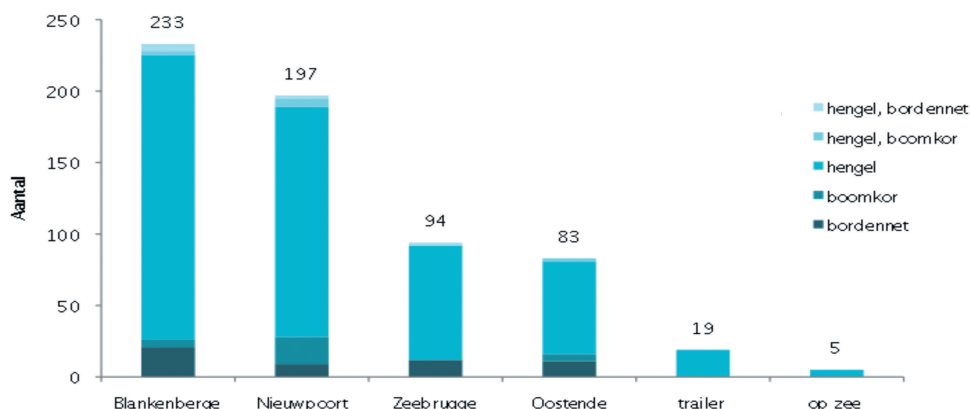
De omvang van de Belgische recreatieve zeevissersvloot

WAT IS DE IMPACT VAN DE RECREATIEVE ZEEVISSERIJ?

Onze noorderburen hebben een traditie in het in kaart brengen van de recreatieve zeevisserij in hun land. Zo nemen ruim 1.000 Nederlandse recreatieve zeevissers op vrijwillige basis deel aan een logboeksurvey. België zal pas in 2017 met een gelijkaardige survey van start gaan, waardoor de daadwerkelijke impact van de Belgische recreatieve zeevisserij op het visbestand in onze kustwateren vandaag nog onduidelijk is. Eerdere regionale inschattingen (Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Nederland en België) vermoeden dat de recreatieve zeevisserij op zeebaars bijvoorbeeld verantwoordelijk is voor 25% van de totale aanlandingen. Echter, verder onderzoek is noodzakelijk om de grootteorde van de recreatieve vangsten op de diverse doelsoorten op een betrouwbare en statistisch onderbouwde wijze te bepalen.

RUIM 600 RECREATIEVE VISSERSVAARTUIGEN ACTIEF VANUIT DE KUSTJACHTHAVENS

Nieuw onderzoek toont dat de Belgische kustjachthavens (Nieuwpoort, Oostende, Blankenberge en Zeebrugge) onderkomen bieden aan 607 recreatieve vissersvaartuigen (ruim 17% van het totaal aantal ligplaatsen). Hieronder vallen de pleziervaartuigen die zichtbaar uitgerust zijn om een visactiviteit uit te oefenen. In 2014 bleken de belangrijkste uitvalbasis de jachthavens van Blankenberge (233) en Nieuwpoort (197), gevolgd door Zeebrugge (94) en Oostende (83). Naast vaartuigen met vaste ligplaatsen werden ook vaartuigen in kaart gebracht die

Ruim 600 recreatieve vissersvaartuigen zijn actief vanuit Belgische kustjachthavens. Het gros daarvan opereert vanuit Blankenberge en Nieuwpoort (TV).

via trailerhellingen in de havens te water worden gelaten (19) alsook vaartuigen met een Belgisch immatriculatie-nummer die enkel op zee werden waargenomen (5). Dit brengt het totaal aantal geïdentificeerde recreatieve vissersvaartuigen voorlopig op 631. Ongeveer 84% van de vaartuigen is erop voorzien om te hengelen op zee, terwijl ruim 8% met bordennetten en bijna 5% met de boomkor vist. De overige 3% is uitgerust om een combinatie van technieken te hanteren.

Het totaal aantal vaarbewegingen van deze bootjes uit de kustjachthavens wordt geschat op 9.584 per jaar. Het gemiddeld aantal personen aan boord van een vaartuig bedraagt 2,24 individuen. Dit maakt dat het aantal individuele vistrips op jaarbasis op 21.504 uitkomt. Onderzoek toonde ook aan dat de groep recreatieve vissers voornamelijk uit mannen bestaat (99%), waarbij nagenoeg de helft (47%) ouder is dan 55 jaar.

Een eerste inschatting van het ruimtegebruik van de sector is gebaseerd op 448 individuele positiebepalingen van recreatieve vaartuigen op zee. De grootste concentraties aan recreatieve vissers bevinden zich binnen de eerste 3 zeemijl (ca 5 km) vanaf de kust. Ter hoogte van Nieuwpoort, in het habitatrichtlijngebied 'Vlaamse Banken', wordt ook verder op zee gevestigd, zelfs tot ruim buiten de territoriale wateren (12 zeemijl). Hier ligt de focus op het wrakvissen, daar enkele van deze obstakels fungeren als biodiversiteitshotspots. Ongeveer 89% van de observaties hadden betrekking op zeehengelaars, terwijl slechts 8% van de waargenomen boten een sleepnetvaartuig betrof (in 3% kon de vismethode niet bepaald worden). Deze laatste mogen op basis van de Belgische regelgeving niet buiten de 3 zeemijl zone actief zijn.

VOORNAAMSTE VISSOORTEN

De recreatieve visserijsector richt zich op verschillende doelsoorten. De sleepnetvaartuigen richten zich noodgedwongen op het vangen van garnaal. In tegenstelling tot de recreatieve hengelvaartuigen is het voor de recreatieve sleepnetvaartuigen immers bij wet verboden om quota-onderhevige soorten aan boord te hebben of aan te landen. Voor hengelvaartuigen geldt wel de regel dat indien het quotum voor een bepaalde vissoort in het ICES-gebied IV (Noordzee en Schelde-estuarium) is uitgeput, ook de recreatieve vangst op deze soort dient te worden stopgezet. De voornaamste doelsoorten voor de Belgisch recreatieve visserij zijn kabeljauw, schar, zeebaars, tong, wijting, makreel, bot en schol. Voor kabeljauw geldt vandaag bij wet een baglimiet (i.e. maximaal toegelaten hoeveelheid) van 15 kg. Omwille van de snelle achteruitgang van het zeebaarsbestand wordt de baglimiet voor deze soort op Europees niveau vastgesteld. Voor 2015 betrof deze dagelijkse beperking maximaal 3 zeebaarsen per persoon, waarbij een verdere beperking in de nabije toekomst niet uitgesloten is.

Thomas Verleye

Meer lezen?

- Persoon K. (2015). Who is the recreational fisherman and what does he catch? An overview of recreational fisheries at sea in Belgium. MSc Thesis. ILVO/VLIZ: Oostende. 74 pp.
- Verleye T. et al. (2015). De recreatieve zeevisserij in België: Monitoring van de capaciteit, intensiteit en densiteit op zee (eerste resultaten). VLIZ Beleidsinformerende Nota's, 2015_001. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende. ISBN 978-94-92043-10-8. 20 pp.